

I

(Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi)

IETEIKUMI

EIROPAS SISTĒMISKO RISKU PADOME

EIROPAS SISTĒMISKO RISKU KOLĒĢIJAS IETEIKUMS

(2020. gada 15. decembris),

ar ko groza Ieteikumu ESRK/2020/7 par peļņas sadales ierobežošanu Covid-19 pandēmijas laikā

(ESRK/2020/15)

(2021/C 27/01)

EIROPAS SISTĒMISKO RISKU KOLĒĢIJAS VALDE,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1092/2010 (2010. gada 24. novembris) par Eiropas Savienības finanšu sistēmas makrouzraudzību un Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas izveidošanu ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 3. panta 2. punkta b), d) un f) apakšpunktu, kā arī 16.–18. pantu,

ņemot vērā Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas Lēmumu ESRK/2011/1 (2011. gada 20. janvāris), ar ko pieņem Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas Reglamentu ⁽²⁾, un jo īpaši tā 15. panta 3. punkta e) apakšpunktu un 18.–20. pantu,

tā kā:

- (1) Koronavīrusa izraisītās slimības Covid-19 pandēmijas sākumā Eiropas Sistēmisko risku kolēģija (ESRK) atzina, ka finanšu iestādēm ir jāuztur stabils pašu kapitāla līmenis, lai mazinātu sistēmisko risku un veicinātu ekonomikas atjaunošanos. Šajā nolūkā ESRK pieņēma Ieteikumu ESRK/2020/7 par peļņas sadales ierobežošanu Covid-19 pandēmijas laikā ⁽³⁾, kura mērķis bija nodrošināt, ka visas finanšu iestādes, kas var radīt risku finanšu stabilitātei, uztur augstu kapitāla līmeni, aicinot attiecīgās iestādes pieprasīt finanšu iestādēm atturēties no peļņas sadales Covid-19 pandēmijas laikā un vismaz līdz 2021. gada 1. janvārim.
- (2) Covid-19 krīze Eiropā un pasaulē joprojām turpinās, un joprojām nav skaidrības par tās turpmāko ietekmi uz ekonomiku un finanšu iestādēm, un pastāv risks, ka apstākļi veselības aprūpē un tautsaimniecībā vēl vairāk pasliktināsies. Tirgiem un iestādēm trūkst informācijas par krīzes ilgtermiņa ietekmi uz finanšu sektoru un kredītu tirgiem. Arī finanšu iestādes joprojām ir ievērojami atkarīgas no valsts politikas atbalsta. Ir svarīgi nodrošināt nepārtrauktu un pareizu finanšu sistēmas darbību. Izņēmuma kārtā paplašināti izmaksu ierobežojumi, lai ņemtu vērā neskaidrību par turpmāko makroekonomisko attīstību, palīdz sasniegt šo mērķi, ļaujot finanšu iestādēm uzturēt pietiekami augstu kapitāla līmeni, lai mazinātu sistēmisko risku un veicinātu ekonomikas atjaunošanos. Vienlaikus ESRK atzīst varasiestāžu un finanšu iestāžu panākto progresu pandēmijas seku novēršanā. ESRK arī apzinās, cik svarīga ir peļņas sadale, lai finanšu iestādes varētu piesaistīt ārējo kapitālu, jo atbildība investoriem par

⁽¹⁾ OV L 331, 15.12.2010., 1. lpp.

⁽²⁾ OV C 58, 24.2.2011., 4. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas Ieteikums ESRK/2020/7 (2020. gada 27. maijs) par peļņas sadales ierobežošanu Covid-19 pandēmijas laikā (OV C 212, 26.6.2020., 1. lpp.).

to veiktajiem ieguldījumiem ir ārkārtīgi svarīga finanšu iestāžu un tirgu noturībai ilgtermiņā. Tomēr ESRK aicina ievērot ārkārtēju piesardzību attiecībā uz peļņas sadali, lai tā neapdraudētu finanšu sistēmas stabilitāti un atjaunošanās procesu, un uzskata, ka jebkuram peļņas sadales līmenim vajadzētu būt ievērojami zemākam nekā iepriekšējos gados pirms Covid-19 krīzes.

- (3) Ieteikums ESRK/2020/7 attiecas arī uz centrālajiem darījuma partneriem (CDP), ņemot vērā to sistēmisko nozīmi finanšu tirgus darījumu klīringā. Iecerētais rezultāts bija novērst to, ka akcionāri un vadošie darbinieki izmanto CDP kapitāla pozitīvo saldo ar peļņas sadales palīdzību laikā, kad operacionālais risks, kuru CDP sedz ar pašu resursiem, nevis klīringa dalībnieku iemaksām, ir visnopietnākais, ņemot vērā arī ierobežojumus attiecībā uz darbinieku klātbūtni CDP birojos. Tomēr stresa tests attiecībā uz Eiropas Savienības CDP, ko Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde veica pēc Covid-19 pandēmijas uzliesmojuma, apstiprināja Savienības CDP vispārēju operacionālo noturību pret kopējiem satricinājumiem un vairākām saistību neizpildes situācijām kredītriska, likviditātes riska un koncentrācijas riska stresa testos⁽⁴⁾. Turklāt līdz šim nav gūti pierādījumi par sistēmas vai procesa kļūmēm. CDP veikto operacionālā riska mazināšanas pasākumu efektivitāte liecina, ka CDP vairs nav jāiekļauj Ieteikuma ESRK/2020/7 piemērošanas jomā.
- (4) Ieteikumā ESRK/2020/7 iekļautajiem pasākumiem ir pagaidu raksturs, un ESRK turpinās uzraudzīt to ietekmi uz finanšu iestādēm un finanšu iestāžu spēju sniegt ieguldījumu ekonomikas atjaunošanā. Lemjot par to, vai šis ieteikums jāgroza un kad tas jāgroza, ESRK cita starpā būtu jāņem vērā makroekonomiskās norises un jauni dati par finanšu sistēmas stabilitāti.
- (5) Ieteikuma ESRK/2020/7 2. iedaļas 5. punktā noteikts, ka ESRK Valde var lemt par to, vai Ieteikums ESRK/2020/7 jāgroza un kad tas jāgroza. Šādi grozījumi jo īpaši varētu ietvert tā perioda pagarināšanu, kurā piemēro A ieteikumu.
- (6) Tādēļ attiecīgi jāgroza Ieteikums ESRK/2020/7,

IR PIENĒMUSI ŠO IETEIKUMU.

GROZĪJUMI

Ieteikumu ESRK/2020/7 groza šādi:

- 1) ar šādu ieteikumu aizstāj 1. iedaļas A ieteikumu:

“A ieteikums. Peļņas sadales ierobežojumi

Attiecīgajām iestādēm tiek ieteikts to uzraudzībā esošajām finanšu iestādēm (*) pieprasīt līdz 2021. gada 30. septembrim atturēties no šādu darbību veikšanas:

- a) veikt dividenžu sadali vai uzņemties neatsaucamas saistības veikt dividenžu sadali;
- b) veikt parasto akciju atpirkšanu;
- c) radīt pienākumu izmaksāt mainīgo atalgojumu personām, kas uzņemas būtisku risku,

kā rezultātā samazinās pašu kapitāla kvantitāte vai kvalitāte, ja vien finanšu iestādes, veicot kādu no šīm darbībām, neievēro īpašu piesardzību un no šīm darbībām izrietošais samazinājums nepārsniedz to kompetentās iestādes noteiktu konservatīvu robežvērtību. Kompetentajām iestādēm tiek ieteikts iesaistīties diskusijās ar finanšu iestādēm, pirms finanšu iestādes veic kādu no a) vai b) punktā minētajām darbībām.

⁽⁴⁾ Sk. EVTI paziņojumu presei: *ESMA's Third EU-Wide CCP Stress Test Finds System Resilient to Shocks*, pieejams <https://www.esma.europa.eu/press-news/esma-news/esma%E2%80%99s-third-eu-wide-ccp-stress-test-finds-system-resilient-shocks>.

Šis ieteikums piemērojams ES grupas līmenī (vai individuālā līmenī, ja finanšu iestāde neietilpst ES grupā) un attiecīgā gadījumā subkonsolidētā vai individuālā līmenī.

(*) Tas neattiecas uz finanšu iestāžu filiālēm.”;

2) šādi groza 2. iedaļas 1. punkta 1. apakšpunktu:

a) ar šādu punktu aizstāj b) punktu:

“b) “kompetentā iestāde” ir kompetentā vai uzraudzības iestāde, kas definēta attiecīgi Regulas (ES) Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 40) apakšpunktā vai Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/138/EK (*) 13. panta 10. punktā;

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/138/EK (2009. gada 25. novembris) par uzņēmējdarbības uzsākšanu un veikšanu apdrošināšanas un pārāpdrošināšanas jomā (Maksātspēja II) (OV L 335, 17.12.2009., 1. lpp.)”;

b) ar šādu punktu aizstāj c) punktu:

“c) “finanšu iestāde” ir jebkurš no šādiem uzņēmumiem, kuru galvenais birojs vai juridiskā adrese ir Eiropas Savienībā:

- i) iestāde, kas definēta Regulas (ES) Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 3) apakšpunktā;
- ii) apdrošināšanas sabiedrība, kas definēta Direktīvas 2009/138/EK 13. panta 1. punktā;
- iii) pārāpdrošināšanas sabiedrība, kas definēta Direktīvas 2009/138/EK 13. panta 4. punktā”;

c) ar šādu punktu aizstāj d) punktu:

“d) “persona, kas uzņemas būtisku risku” ir tādas darbinieku kategorijas pārstāvis, kura profesionālajai darbībai ir būtiska ietekme uz finanšu iestādes riska profilu, tostarp tādas darbinieku kategorijas pārstāvis, kas minēta attiecīgi Direktīvas 2013/36/ES 92. panta 2. punktā vai Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2015/35 (*) 275. panta 1. punkta c) apakšpunktā;

(*) Komisijas Deleģētā regula (ES) 2015/35 (2014. gada 10. oktobris), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/138/EK par uzņēmējdarbības uzsākšanu un veikšanu apdrošināšanas un pārāpdrošināšanas jomā (Maksātspēja II) (OV L 12, 17.1.2015., 1. lpp.)”;

3) šādu apakšpunktu iekļauj 2. iedaļas 3. punktā:

“1.a Kalibrējot konservatīvo robežvērtību, kompetentajām iestādēm būtu pienācīgi jāņem vērā:

- a) šā ieteikuma mērķi, jo īpaši nepieciešamība finanšu iestādēm uzturēt pietiekami augstu kapitāla līmeni, tostarp ņemot vērā to kapitāla rādītāju virzību, lai mazinātu sistēmisko risku un veicinātu ekonomikas atjaunošanos, ņemot vērā riskus, kas saistīti ar uzņēmumu un mājsaimniecību maksātspējas stāvokļa pasliktināšanos pandēmijas dēļ;
- b) to, ka jānodrošina, ka kompetento iestāžu uzraudzīto finanšu iestāžu vispārējais peļņas sadales līmenis ir ievērojami zemāks nekā iepriekšējos gados pirms Covid-19 krīzes;
- c) kompetento iestāžu uzraudzīto sektoru īpatnības.”;

4) ar šādu punktu aizstāj 2. iedaļas 4. punktu:

“4. Pārskatu sniegšanas termiņi

Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1092/2010 17. panta 1. punktu adresātiem jāinformē Eiropas Parlaments, Padome, Komisija un ESRK par darbībām, kas veiktas, reaģējot uz šo ieteikumu, vai jāpamato jebkāda bezdarbība. Katram adresātam līdz 2021. gada 15. oktobrim jāiesniedz pārskats par A ieteikuma īstenošanu.”;

5) ar šādu punktu aizstāj 2. iedaļas 5. punktu:

“5. Ieteikuma grozījumi

Līdz 2021. gada 30. septembrim ESRK Valde lems par to, vai šis ieteikums jāgroza un kad tas jāgroza, cita starpā ņemot vērā makroekonomiskās norises un jaunus datus par finanšu sistēmas stabilitāti.”;

6) šādu apakšpunktu pievieno 2. iedaļas 6. punktam “Uzraudzība un novērtējums”:

“3. ESRK Sekretariāts palīdzēs palīdz adresātiem, t. sk., nodrošinot koordinētu pārskatu sniegšanu un nodrošinot attiecīgus paraugus, un vajadzības gadījumā precizējot pārskatu sniegšanas kārtību un grafiku.”;

7) pielikumu “Paziņojums par darbībām, kas veiktas, reaģējot uz šo ieteikumu” svītro.

Frankfurtē pie Mainas, 2020. gada 15. decembrī

ESRK Valdes vārdā –
ESRK sekretariāta vadītājs
Francesco MAZZAFERRO
